

en lang Erfaring nære Tillid til den hidtil bestaaende Retstilstand, uanseet alle dens Mangler, og navnlig nære Tillid til den, forsaavidt den paa mange Maader har værnnet om Ufhyldigheden, om vi med et meget alvorligt Sind gjøre det første Skridt ind paa den Bane, hvorpaa vi nu føres ind, og at der hos os opstaar en Frygt for, at vi skulle bortgive et stort Gode, vi hidtil have havt, for at vinde Goder, som Fremtiden skal bringe os, og i Henseende til hvilke vi dog idetmindste ikke have nogen Erfaring. Jeg beder Thinget at see vor Ansæelse fra dette Synspunkt, naar vi kræve alle de Garantier, vi kunne tænke os, at der gjennem Loven kunde fremkomme, og naar vi navnlig paa det stærkeste kræve den Garantie, som har sin Hjemmel i Grundloven, forsaavidt den æffer 16 og ikke 12 Dommere, og navnlig forsaavidt dette Tal af Dommere skal alene efter deres moraliske Dørbetviisning fælde Dom om Menneskers Bøe og Vel, fælde Domme om Liv og Død. En Betragtning, som man heller ikke bør overse med Hensyn til dette Spørgsmaal i Sagen, er, hvorledes Rigsretten sammensættes efter Grundloven, at der nemlig i Grundloven ikke er nogen Garantie for, at mere end Halvdelen af Rigsretsdommerne ere retslærde Mænd og erfarne Dommere. Med al Høiagtelse for de ærede Medlemmer af Landstinget, som kunne blive Rigsretsdommere, maae vi dog holde fast ved Grundlovens Bestemmelser om, at Halvdelen af disse Dommere behøver ikke at være retslærde Mænd, behøver ikke at være erfarne Dommere. Deraf følger, at selv naar man sætter Rigsretten med 16 Medlemmer, saa medfører Grundloven, at kun 8 behøve at være tilforordnede af Høiesteret, at altsaa Antallet af de Tilforordnede, der udgaae fra den øverste Domstol, selv naar Rigsretten er complet, er mindre end det Minimum af Høiesteretsassessorer, der ellers skal dømme i de ringeste Sager; thi det er 9. Det er nu Noget, som har Hjemmel i Grundloven, men nu vil man her gaae et Skridt videre; man vil ikke engang holde over den Betyggelse, som Grundloven indeholder, for at de 8 Tilforordnede af den øverste

Domstol pleie Retten; man vil aabne Veien til, at et Afslag kan skee saaledes, at kun 6 af den øverste Domstol, to Tredele af det Minimum, som ellers skal dømme i de ubetydeligste Sager, kan være tilstrækkeligt til at fælde Dom i Rigsretten i de vigtigste Sager, i Forbindelse med et tilsvarende Antal af Mænd, der, om de end staae nok saa høit paa det politiske Standpunkt, dog efter Grundlovens Forudsætning ikke engang behøve at være retslærde, og endnu mindre behøve at være erfarne Dommere. Det er altsaa den Hovedbegrund, der er den afgjørende for Udvalgets Fleertal, selv om Grundlovens Mening skulde findes at være tvivlsom, for at holde paa den Mening, som vi forsøgte, og det er saaledes fra vort Standpunkt af mindre Interesse at discutere, om virkelig Grundloven er mere eller mindre tvivlsom. Vi ville i ethvert Tilfælde have Loven anvendt paa en saadan Maade, der kan give den største Betyggelse for Sagernes retfærdige Udfald. Imidlertid, det paa ligger mig derefter at gaae over til at behandle Spørgsmaalet om Grundlovens rette Fortolkning og Mening, og jeg skal med Thingets Tilladelse gaae over dertil.

Foreløbig skal jeg tilbagefalde i det ærede Things Grundring, hvad der er foregaaet i den grundlovgivende Rigsforsamling, forsaavidt det vedkommer den Gjenstand, hvorom her er Spørgsmaal. Det Udvalg, der var nedsat i denne Rigsforsamling, gjorde et Forslag, der gik ud paa, at enhver af de to Autoriteter, hvorom der her er Tale, skulde vælge 12 af sin Midte, altsaa ialt 24, at enhver af Parterne kunde udskyde et vist Antal af disse 24, og at de tilbageblivende 16 skulde danne Rigsretten i den specielle Sag, der forelaa. Rigsforsamlingen foretrak imidlertid at vedtage, at Rigsretten skulde sættes uden Hensyn til den specielle Sag; men der faldt ligesaaletid fra Udvalgets Side som under Forhandlingerne i Rigsforsamlingen nogenstomhelst Øtring, der tydede paa, hvad der heller ikke blev optaget i Grundloven, at Rigsretten kunde dømme med et mindre Antal end 16 Medlemmer.